

226.

Na mocy art. 44 Konstytucji ogłaszam ustawę następującej treści:

U s t a w a

z dnia 31 marca 1925 r.

o języku urzędowym sądów, urzędów prokuratorskich i notariuszy w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu.

Art. 1. Sądy, urzędy prokuratorskie i notariusze w okręgach sądów apelacyjnych w Poznaniu i Toruniu urzędują w języku polskim.

Szczegółowe przepisy językowe, wydane przed dniem 1 stycznia 1920 r., obowiązują nadal z tą zmianą, że w prawa języka niemieckiego wstępuje język polski.

Art. 2. Obywatelom polskim, których językiem ojczystym jest język niemiecki, przysługuje prawo używania wobec sądów, urzędów prokuratorskich i notariuszy, w ustępie 1 art. 1 wymienionych, języka niemieckiego, zgodnie z postanowieniami niniejszej ustawy.

Art. 3. Obywatelom polskim, których językiem ojczystym jest język niemiecki, wolno w języku niemieckim przemawiać do sądu i urzędników sądowych, atoli po uprzednim oświadczeniu, że są obywatelami polskimi i że język niemiecki jest ich językiem ojczystym. Oświadczenie takie obowiązuje sąd i urzędników sądowych, o ile się nie okaże, że jest niezgodne z prawdą.

Art. 4. Obywatelom polskim, których językiem ojczystym jest język niemiecki, wolno do sądu i urzędników sądowych, w art. 1 oznaczonych, wnosić pisma w języku niemieckim, o ile załatwienie pisma należy wyłącznie do tychże sądów lub urzędników sądowych, do sądów lub urzędników sądowych w górnośląskiej części sądu apelacyjnego w Katowicach, lub też jeżeli pismo dotyczy zgłoszenia rewizji.

Pisma w języku niemieckim uważa się za pochodzące od obywatela polskiego, którego językiem ojczystym jest język niemiecki, o ile nieprawdziwość tych okoliczności nie okaże się z akt sądu lub urzędnika sądowego.

Art. 5. Pisma, w języku niemieckim wniesione, nie będą uwzględnione, jeśli miejscowość, skąd je wysłano, lub gdzie podający mieszka, nie leży ani w okręgu sądu apelacyjnego w Poznaniu lub Toruniu, ani w górnośląskiej części sądu apelacyjnego w Katowicach, ani na obszarze Wolnego Miasta Gdańska, lub jeśli załatwienie pisma ma być wysłane poza te obszary.

Art. 6. Jeżeli pismo, wniesione w języku niemieckim, ma być doręczone, należy dołączyć do pisma potrzebną ilość tłumaczeń na język polski, zaświadczonych przez tłumacza przysięgłego. Koszty tłumaczenia ponosi strona, wnosząca pismo, bez względu na wynik sprawy.

Art. 7. Podania o wpisy do księgi wieczystej i do rejestrów, prowadzonych przy sądach, tudzież

zezwolenia na wpisy do księgi wieczystej należy składać w języku polskim.

Art. 8. Adwokaci, obrońcy, agenci procesowi i inne osoby, zastępujące strony lub spisujące podania zawodowo, mogą wobec sądów i urzędników sądowych posługiwać się tylko językiem polskim. W tym też języku winny być składane podania, przez nich ułożone lub podpisane, bez względu na język ojczysty osób, za które lub dla których działają.

Art. 9. Jeżeli obywatel, którego językiem ojczystym jest język niemiecki, nie rozumie języka polskiego i staje do rozprawy jako strona bez adwokata lub innego zawodowego zastępcy stron, przewodniczący przedstawia mu istotną treść rozprawy w języku niemieckim. Sąd może w tym celu przywołać tłumacza.

Art. 10. Oświadczenie osób, wymienionych w art. 2, że są obywatelami polskimi, których językiem ojczystym jest język niemiecki, zastępuje oświadczenie, wymagane przy stosowaniu przepisów paragrafów 2244, 2245, 2276 niemieckiego kodeksu cywilnego, paragrafu 179 niemieckiej ustawy o czynnościach dobrej woli i paragrafów 53 i 84 pruskiej ustawy o czynnościach dobrej woli, że nie władają językiem polskim. Zdanie ostatnie art. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 11. Określenie rodzaju spółki, dodane w języku niemieckim do firmy, należy zastąpić odpowiedniem określeniem w języku polskim („Spółka Akcyjna”, „Spółka Komandytowa”, „Spółka Akcyjno-Komandytowa”, „Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością” i t. p.).

Zmiany, przewidziane w ustępie pierwszym, winny być zgłoszone do rejestru handlowego pod rygorem kar porządkowych według paragrafu 14 kodeksu handlowego.

Firmy handlowe o brzmieniu niemieckim mogą być zmienione na firmy o brzmieniu polskim.

Zmiany w myśl ustępów drugiego i trzeciego nie uważa się za zmianę statutu lub firmy. Wpisy tych zmian do rejestrów są wolne od opłaty.

Art. 12. Urzędy prokuratorskie i notariusze stosują przepisy art. 3 do 10 odpowiednio.

Art. 13. Z postanowień art. 2 do 10 nie korzystają notariusze i inne osoby, występujące w charakterze urzędowym lub z powodu swych czynności urzędowych.

Art. 14. Prawa, przyznane niniejszą ustawą obywatelom polskim, przysługują też obywatelom Wolnego Miasta Gdańska.

Art. 15. Wykonanie niniejszej ustawy porucza się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 16. Ustawa niniejsza wchodzi w życie dnia 1 kwietnia 1925 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *S. Wojciechowski*

Prezes Rady Ministrów: *W. Grabski*

Minister Sprawiedliwości: *A. Żychliński*